

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 310/2023-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Michaelou Kypusovou, advokátkou, Gercenova 29, Bratislava, proti postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Cdo 22/2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka označená v záhlaví tohto rozhodnutia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 14. apríla 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s porušením čl. 1 ods. 1 ústavy, základného práva podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Cdo 22/2022 (ďalej len „napadnuté konanie“). Sťažovateľka sa domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 7 000 eur, ako aj náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka si na základe zmluvy o dielo objednala zhotovenie špecifikovaného diela od zhotoviteľa. Sťažovateľka z dôvodu nekvalitne zhotoveného diela a diela zhotoveného v rozpore s príslušnými právnymi predpismi nevyplatila zhotoviteľovi špecifikované faktúry. O dokončenie diela požiadala iného zhotoviteľa. Zhotoviteľ ako žalobca podal Okresnému súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) žalobu, ktorou sa proti sťažovateľke domáhal zaplatenia sumy 21 405,82 eur spolu s úrokom z omeškania z titulu nezaplatených faktúr.

3. Okresný súd rozsudkom z 22. novembra 2016 sťažovateľku ako žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 19 544,22 eur spolu so špecifikovaným úrokom z omeškania. Žalobcovi tiež priznal nárok na náhradu trov konania. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

4. Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 27. januára 2021 tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil. Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka 13. mája 2021 dovolanie.

5. Dňa 29. júla 2021 sťažovateľka žiadala, aby najvyšší súd odložil vykonateľnosť rozsudku okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu až do právoplatného skončenia dovolacieho konania, predovšetkým z dôvodu, že na majetok sťažovateľky prebiehala exekúcia, keď sťažovateľke bolo 22. júla 2021 doručené upovedomenie o začatí exekúcie. Sťažovateľka návrh odôvodňovala dôvodmi hodnými osobitného zreteľa, a to najmä pre *„nezvratný vplyv exekučného konania na jej osobu, ktoré ju ako samoživiteľku rodiny starajúcu sa o maloletú dcéru dostáva do platobnej neschopnosti. V dôsledku platobnej neschopnosti sťažovateľky, spôsobenej prebiehajúcim exekučným konaním, ktoré bolo výsledkom nezákonného postupu súdov nižších stupňov, sťažovateľka prestala byť objektívne schopná splácať hypotekárny úver a potrebné úvery.“*.

6. Vzhľadom na to, že najvyšší súd o tomto návrhu nerozhodol, podala 23. februára 2022 ďalší návrh na odklad vykonateľnosti. Nečinnosť najvyššieho súdu následne viackrát písomne urgovala. Najvyšší súd napriek tomu ani po uplynutí dvoch rokov od podania dovolania nerozhodol o návrhu na odklad vykonateľnosti a ani o samotnom dovolaní.

II.

Argumentácia sťažovateľky

7. Sťažovateľka namieta, že najvyšší súd v napadnutom dovolacom konaní svojou nečinnosťou v rozsahu takmer dvoch rokov porušil označené práva podľa ústavy, listiny a dohovoru.

8. Hoci zákon neustanovuje lehotu na rozhodnutie o návrhu na odklad vykonateľnosti, najvyšší súd svojou nečinnosťou v rozsahu takmer dvoch rokov porušil označené práva sťažovateľky podľa ústavy, listiny a dohovoru. Uvedená nečinnosť predstavuje aj zásah do jej vlastníckeho práva vzhľadom na prebiehajúce exekučné konanie, v dôsledku čoho nemohla nerušene užívať svoj majetok.

9. Rozhodovanie o návrhu na odklad vykonateľnosti nie je právne ani fakticky zložitou vecou. Najvyšší súd mal a mohol o uvedenej otázke rozhodnúť promptne aj vzhľadom na prebiehajúce exekučné konanie. Najvyšší súd v dovolacom konaní rozhoduje spravidla bez nariadenia pojednávania. Sťažovateľka dĺžku napadnutého konania nijako negatívne neovplyvnila. Aj vo vzťahu k meritu veci možno konštatovať, že ani vec sama nie je právne ani skutkovo zložitá. Dovolacia argumentácia sťažovateľky a samotný predmet konania tvoria bežnú súčasť rozhodovania všeobecných súdov v civilnej agende. Rozhodovanie najvyššieho súdu o samotnom dovolaní v rozsahu takmer dvoch rokov takto nemožno ničím ospravedlniť.

10. Nečinnosťou najvyššieho súdu došlo k zásahu aj do vlastníckeho práva sťažovateľky, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, podľa čl. 11 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

(ďalej len „dodatkový protokol“). Sťažovateľka v odôvodnení ústavnej sťažnosti namieta aj porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

11. Vymedzené skutkové okolnosti odôvodňujú aj priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Nečinnosť najvyššieho súdu spôsobila sťažovateľke materiálnu aj nemateriálnu ujmu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K predmetu konania:

12. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka – zastúpená advokátkou ako kvalifikovanou právnou zástupkyňou – namieta nečinnosť najvyššieho súdu v napadnutom dovolacom konaní pri rozhodovaní o jej dovolaní, ako aj o jej návrhu na odklad vykonateľnosti. V tomto kontexte namieta porušenie základného práva na prerokovanie svojej veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny (v spojení s porušením čl. 1 ods. 1 ústavy, pozn.) a porušenie svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Porušenie označených práv a článkov sťažovateľka adekvátne premietla aj do formulácie petitu ústavnej sťažnosti.

13. V ústavnej sťažnosti sťažovateľka bez osobitného odôvodnenia namieta aj porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Obdobne namieta aj porušenie svojho vlastníckeho práva, a tým aj porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 11 ods. 1 listiny, ako aj práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Porušenie týchto práv podľa ústavy, listiny a dodatkového protokolu sťažovateľka nepremietla do petitu ústavnej sťažnosti. Namietané porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, podľa čl. 11 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu sťažovateľka takto namieta v časti mimo petitu, t. j. návrhu na rozhodnutie, ústavný súd preto v súlade s ustálenou judikatúrou (IV. ÚS 174/2011, IV. ÚS 451/2021, IV. ÚS 39/2022) uvedené námietky považuje iba za súčasť argumentácie sťažovateľky.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s porušením čl. 1 ods. 1 ústavy, základného práva podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

14. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08, I. ÚS 326/2010).

15. Zjavná neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietáhoch (II. ÚS 92/05). Dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej

je aj zistenie, že sa postup všeobecného súdu nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy (I. ÚS 27/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 38/04).

16. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02). Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00).

17. Vo vzťahu k argumentu o celkovej dĺžke napadnutého konania rozhodovacia prax a judikatúra ESĽP ustálila, že v civilných veciach dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. Humen proti Poľsku, rozsudok z 15. 10. 1999, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku, rozsudok zo 17. 1. 2002, body 64, 65 a 66).

18. Súčasťou stabilnej rozhodovacej činnosti ústavného súdu je názor, v zmysle ktorého sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a podľa čl. 38 ods. 2 listiny) poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade všeobecným súdom) ešte trvalo. Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nemôže dochádzať k porušovaniu označeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 38 ods. 2 listiny), ústavný súd sťažnosť odmietne, vychádzajúc pritom z účelu týchto práv, ktorých spoločným menovateľom je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci. Inými slovami, ústavný súd poskytuje ochranu práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 38 ods. 2 listiny) len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva ešte trvalo alebo k jeho porušeniu dochádza (I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, I. ÚS 22/01, II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou ESĽP (Miroslav Mazurek v. Slovenská republika z 3. 3. 2009, sťažnosť č. 16970/05) vo vzťahu k právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

19. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľky vychádzal zo zistenia, že po podaní dovolania 13. mája 2021 okresný súd vykonával úkony súdu prvej inštancie v dovolacom konaní a súdny spis predložil 27. januára 2022 na rozhodnutie o dovolaní najvyššiemu súdu. Najvyšší súd uznesením č. k. 7 Cdo 22/2022 z 30. marca 2023 dovolanie sťažovateľky odmietol. Súdny spis bol vrátený okresnému súdu 20. apríla 2023, pričom uznesenie najvyššieho súdu prevzali strany sporu (právní zástupcovia) 21. apríla 2023, keď uznesenie najvyššieho súdu nadobudlo právoplatnosť. Aktuálne okresný súd rozhoduje o trovách konania.

20. Z uvedených skutočností vyplýva, že samotný najvyšší súd v napadnutom konaní rozhodoval od 27. januára 2022, pričom o dovolaní sťažovateľky rozhodol 30. marca 2023, t. j. po uplynutí jedného roka a dvoch mesiacov. Uvedená skutočnosť (so zohľadnením, že sťažovateľka nenamietala postup okresného súdu v napadnutom dovolacom konaní, pozn.) už sama osebe neindikuje možnosť vyslovenia porušenia označených práv a článkov podľa ústavy, listiny a dohovoru. Obdobne je relevantné, že v čase podania ústavnej sťažnosti (14. apríla 2023)

už najvyšší súd o dovolaní rozhodol (30. marca 2023), pričom obsah rozhodnutia najvyššieho súdu sa stal sťažovateľke známym týždeň po podaní ústavnej sťažnosti (21. apríla 2023). Sťažovateľka takto podala ústavnú sťažnosť v čase, keď najvyšší súd už meritórne rozhodol v napadnutom dovolacom konaní, preto už nemohlo dochádzať k porušovaniu označených práv.

21. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

22. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jej ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. júna 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu